



EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Sammanfattning av resultaten av revisionsrättens årliga revision av EU:s
gemensamma forskningsföretag för budgetåret 2017

Innehåll

	Punkt
Inledning	1 - 10
Bakgrundsinformation	1 - 2
Gemensamma forskningsföretag – EU:s offentlig-privata partnerskap med näringslivet, forskningsgrupper och medlemsstaterna	3 - 5
De gemensamma företagens budget	6 - 7
Revisionsmetod	8 - 10
Granskningsresultat	11 - 44
Uttalanden utan reservation om räkenskapernas tillförlitlighet för samtliga gemensamma företag	11
Uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de underliggande transaktionerna för sju av de åtta gemensamma företagen	12 - 13
Upplysning av särskild betydelse om EU:s bidrag till kostnaderna för Iterprojektet	14 - 19
Övriga kommentarer	20 - 43
Uppföljning av tidigare års kommentarer	44
Bilaga I – De gemensamma företagens verksamhet, budget och personal	
Bilaga II – De gemensamma företagens hävstångseffekter (Horisont 2020)	

INLEDNING

Bakgrundsinformation

1. Vi har granskat och uttalat oss om räkenskapernas tillförlitlighet och om lagligheten och korrektheten i de underliggande transaktionerna för det budgetår som slutade den 31 december 2017 när det gäller EU:s åtta gemensamma forskningsföretag:

- F4E – utveckling av fusionsenergi.
- BBI – biobaserade industrier.
- Clean Sky – miljövänlig lufttransportteknik.
- IMI – initiativet för innovativa läkemedel.
- FCH – bränsleceller och vätgas.
- Sesar – forskningsprogram om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet.
- Ecsel – elektroniska komponenter och system.
- Shift2Rail – innovativa järnvägsproduktlösningar.

2. Detta dokument innehåller en sammanfattning av de granskningsresultat som vi har offentliggjort i våra särskilda årsrapporter för 2017 om de gemensamma företagen. Det är inte en separat granskningsrapport eller ett separat uttalande.

Gemensamma forskningsföretag – EU:s offentlig-privata partnerskap med näringslivet, forskningsgrupper och medlemsstaterna

3. De gemensamma företagen är offentlig-privata partnerskap som har en viktig roll i genomförandet av specifika aspekter av EU:s forskningspolitik. De gemensamma företagen har en offentlig medlem, kommissionen, som företräder EU, och olika offentliga och privata partner från näringslivs- och forskningsgrupperingar. Alla gemensamma företag, utom Ecsel, är organiserade enligt en tvåpartsmodell, där kommissionen och privata näringslivs- eller forskningspartner deltar. Ecsel bygger på en trepartsmodell där även medlemsstaterna deltar.

4. Medlemmarna bidrar till finansieringen av de gemensamma företagens verksamhet. Å ena sidan tillhandahåller kommissionen medel från sjunde ramprogrammet för forskning och Horisont 2020-programmet. Två gemensamma företag (Sesar och Shift2Rail) finansierades också från programmet för det transeuropeiska transportnätet (TEN-T). Å andra sidan lämnar näringslivs- och forskningspartnerna dels naturabidrag genom att genomföra det gemensamma företagens operativa verksamhet, dels kontantbidrag till de gemensamma företagens administrativa kostnader och driftskostnader.

5. När det gäller fyra gemensamma företag (Clean Sky, FCH, BBI och Shift2Rail) måste de privata medlemmarna också lämna naturabidrag motsvarande ett minimibelopp till "kompletterande verksamhet" som är verksamhet utanför de gemensamma företagens arbetsprogram men som faller inom ramen för deras mål. Revisionsrätten har inte befogenhet att granska dessa bidrag. Därför kan vi varken uttala oss om deras karaktär, kvalitet och förekomst eller bedöma om det rör sig om verksamhet som näringslivsmedlemmarna skulle ha utfört i vilket fall som helst.

De gemensamma företagens budget

6. De gemensamma företagens totala budget (betalningsbemyndiganden) för 2017 var 2,1 miljarder euro (2016: 1,8 miljarder euro). De totala natura- och kontantbidragen från näringslivs- och forskningspartnerna förväntades uppgå till ett liknande belopp i slutet av programperioden. De gemensamma företagen hade 671 anställda i slutet av 2017 (2016: 633).

7. I **bilagan** finns närmare uppgifter om de gemensamma företagens verksamhet, budget och personal.

Revisionsmetod

8. I enlighet med artikel 208.4 och artikel 209.2 i EU:s budgetförordning läggs granskningen av räkenskapernas tillförlitlighet ut på oberoende externa revisionsbyråer för alla gemensamma företag. I enlighet med internationella revisionsstandarder granskade vi kvaliteten på revisionsbyråernas arbete och uppnådde tillräcklig säkerhet om att vi kunde

förlita oss på deras arbete när vi formulerade våra revisionsuttalanden om tillförlitligheten i de gemensamma företagens årsredovisning för 2017.

9. Beträffande de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet omfattade vår revision av varje gemensamt företag substansgranskning av ett representativt urval av betalnings- och intäktstransaktioner, analytisk granskning av de viktigaste administrativa och operativa förfarandena (bidrag, upphandling och rekrytering) och en bedömning av de gemensamma företagens system för övervakning och internkontroll. Vi granskade dessutom ett urval av efterhandsrevisioner som hade utförts av oberoende externa revisionsbyråer hos mottagare av bidrag från sjunde ramprogrammet och analyserade det centraliserade systemet för efterhandsrevisioner av stöd inom Horisont 2020 såväl vid de gemensamma företagen som vid den gemensamma revisionstjänsten vid GD Forskning och innovation. Slutligen granskade vi hur fullständig de gemensamma företagens återkravsprocess var när det gällde de fel som hade upptäckts och hur korrekta beräkningarna av felprocenten var.

10. För de sju gemensamma företag som genomför sjunde ramprogrammet och Horisont 2020-programmet (Sesar, Clean Sky, FCH, IMI, Ecsel, Shift2Rail och BBI) färdigställde kommissionen i juni 2017 utvärderingsrapporter om deras resultat och mervärde för sjunde ramprogrammet och Horisont 2020-programmet. Vi analyserade de preliminära och slutliga utvärderingsresultaten och de handlingsplaner som de gemensamma företagen hade upprättat med anledning av resultaten.

GRANSKNINGSRESULTAT

Uttalanden utan reservation om räkenskapernas tillförlitlighet för samtliga gemensamma företag

11. De slutliga räkenskaperna för alla gemensamma företag ger i alla väsentliga avseenden en rättvisande bild av deras finansiella ställning per den 31 december 2017 och av deras finansiella resultat och kassaflödena för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med bestämmelserna i de tillämpliga budgetförordningarna och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare.

Uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de underliggande transaktionerna för sju av de åtta gemensamma företagen

12. De transaktioner som ligger till grund för årsredovisningarna för det budgetår som slutade den 31 december 2017 var i alla väsentliga avseenden lagliga och korrekta för sju gemensamma företag (F4E, BBI, Clean Sky, IMI, FCH, Sesar och Shift2Rail).

13. Liksom tidigare år gjorde vi ett uttalande med reservation om lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna för det gemensamma företaget Ecsel. De stora variationerna i de metoder och förfaranden som de nationella finansieringsmyndigheterna använder gör att Ecsel inte kan beräkna en enda, tillförlitlig viktad felprocentsats eller en procentsats för kvarstående fel. Vi kunde därför inte avgöra om efterhandsrevisionerna ger tillräcklig säkerhet om de underliggande mellanliggande betalningarnas och slutbetalningarnas laglighet och korrekthet för de projekt inom sjunde ramprogrammet som förvaltas av det gemensamma företaget. Detta problem gäller inte genomförandet av Horisont 2020-projekt eftersom kommissionens gemensamma revisionstjänst ansvarar för efterhandsrevisionerna.

Upplýsning av särskild betydelse om EU:s bidrag till kostnaderna för Iterprojektet

14. Liksom 2016 åtföljdes vårt revisionsuttalande om årsredovisningen för det gemensamma företaget F4E av en upplýsning av särskild betydelse¹ om EU:s bidrag till kostnaderna för Iterprojektet.

15. I november 2016 godkände Iterrådet ett nytt tidsschema och en ny kostnadsuppskattning för Iterprojektet där december 2025 är tidsfrist för när det första strategiska delmålet i byggfasen (First Plasma) ska uppnås och december 2035 anges som beräknat slutdatum för hela byggfasen, vilket innebär en försening på 15 år jämfört med den ursprungliga planeringen.

¹ En upplýsning av särskild betydelse används för att rikta uppmärksamheten på ett förhållande som inte redovisas väsentligt felaktigt i räkenskaperna men som är så viktigt att det är grundläggande för användarnas förståelse av räkenskaperna.

16. Utifrån det nya basscenariot för projektet gjorde det gemensamma företaget F4E om beräkningarna av vad det skulle kosta att slutföra Iterprojektets byggfas. Resultatet presenterades för det gemensamma företagens styrelse i december 2016, och det förväntade behovet av ytterligare finansiering för byggfasen efter 2020 uppskattades till 5,4 miljarder euro (en ökning på 82 % jämfört med det tidigare godkända beloppet på 6,6 miljarder euro).

17. Det gemensamma företaget F4E måste också bidra till ITERS driftsfas efter 2035 och senare till faserna för avaktivering och avveckling. Det totala bidraget till driftsfasen efter 2035 har ännu inte uppskattats. Avaktiverings- och avvecklingskostnaderna har uppskattats till 95,5 respektive 180,2 miljoner euro (i 2001 års penningvärde).

18. Vi noterade att de nya tids- och kostnadsuppskattningarna inte inkluderar oförutsedda utgifter. I juni 2017 offentliggjorde kommissionen ett meddelande om EU:s bidrag till Iterprojektet och föreslog att det vore lämpligt med en marginal på upp till 24 månader för tidsplanen och 10–20 % för budgeten. Till dess att rådet fattar ett beslut utgör de 6,6 miljarder euro som rådet beslutade om 2010 ett tak för det gemensamma företagens utgifter fram till 2020. F4E vidtog flera åtgärder för att respektera taket, bland annat sköt man upp upphandlingen och installationen av komponenter som inte behövdes för First Plasma.

19. Vi anser att positiva steg visserligen har tagits för att förbättra förvaltningen och kontrollen av Iterprojektets byggfas men att det fortfarande finns en risk för ytterligare kostnadsökningar och förseningar i projektgenomförandet.

Övriga kommentarer

20. Utan att det påverkar våra uttalanden lämnade vi ett antal kommentarer i våra särskilda årsrapporter om de gemensamma företagen för att lyfta fram förhållanden av betydelse och peka på förbättringsområden när det gäller budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning, internkontroller, mobilisering av bidrag och kommissionens utvärderingar.

Brister i budgetplaneringen när det gäller betalningsbemyndiganden

21. F4E behövde öka betalningsbemyndigandena för 2017 avsevärt (med cirka 284 miljoner euro eller 52 %) i förhållande till vad som hade planerats i den ursprungliga budgeten, för att täcka sina faktiska betalningsbehov 2017. Detta berodde på allvarliga brister i det gemensamma företagens budgetplaneringsprocess och påverkade dess budget för 2018.

22. I två fall (Sesar och IMI) var utnyttjandegraden för betalningsbemyndiganden 2017 betydligt lägre än väntat. I Sesar's fall berodde detta framför allt på att bidragsöverenskommelser inom Horisont 2020 som skulle ingås var försenade och på att betydande intäkter avsatta för särskilda ändamål som härrörde från återkrav för avslutade projekt inom sjunde ramprogrammet inte beaktades. När det gäller IMI hängde det låga budgetgenomförandet främst samman med färre eller uppskjutna kliniska prövningar i några stora projekt och förseningar i undertecknandet av bidragsöverenskommelser för avslutade ansökningsomgångar inom Horisont 2020. Det faktum att de gemensamma företagen får ta upp outnyttjade anslag från tidigare år på nytt i budgeten för de kommande tre åren har, i kombination med en tungrodd budgetplaneringsprocess, en allt negativare effekt på de gemensamma företagens genomförandegrader för betalningar.

Avslutning av sjunde ramprogrammet: de gemensamma företagen uppnådde en genomsnittlig genomförandegrad på 87 %

23. Vi rapporterade om de gemensamma företagens genomförande av de fleråriga budgetarna för sjunde ramprogrammet och TEN-T-programmet (Sesar, Clean Sky, IMI, FCH och Ecsel).

24. När det gäller de fem gemensamma företag som genomför verksamhet inom sjunde ramprogrammet (Sesar, Clean Sky, IMI, FCH och Ecsel) hade EU i slutet av 2017 (avslutningsfas för sjunde ramprogrammet) lämnat faktiska kontantbidrag till dem på 3,1 miljarder euro av de överenskomna maximala kontantbidragen på 3,6 miljarder euro. Det innebär att dessa gemensamma företag hade uppnått en genomsnittlig genomförandegrad för sin verksamhet inom sjunde ramprogrammet på cirka 87 %.

Halvvägs genom Horisont 2020-programmet: de gemensamma företagen var försenade med genomförandet

25. Vi rapporterade om de gemensamma företagens genomförande av de fleråriga budgetarna för Horisont 2020-programmet.

26. När det gäller de sju gemensamma företag som genomför verksamhet inom Horisont 2020 (Sesar, Clean Sky, IMI, FCH, Ecsel, BBI och Shift2Rail) hade EU i slutet av 2017 (efter halva Horisont 2020-programmet) lämnat faktiska kontantbidrag till dem på 1,6 miljarder euro av de överenskomna maximala kontantbidragen på 7,2 miljarder euro från EU. Det innebär att dessa gemensamma företag vid den tidpunkten hade uppnått en genomsnittlig genomförandegrad för sin verksamhet inom Horisont 2020 på cirka 23 %. Den aktuella genomförandegraden för Horisont 2020-verksamhet var lägre för IMI (11 %), främst på grund av att det tog lång tid för projektkonsortier att ingå bidragsöverenskommelser inom Horisont 2020, och för BBI (15 %).

Naturabidrag till kompletterande verksamhet utanför de gemensamma företagens arbetsprogram utgjorde den största delen av bidragen från privata medlemmar

27. I slutet av 2017 hade näringslivs- och forskningspartnerna till de sju gemensamma företag som genomför Horisont 2020-verksamhet lämnat faktiska bidrag på 2,9 miljarder euro eller 39 % av de överenskomna totala bidragen på 7,5 miljarder euro. Detta belopp består av 1 miljard euro² i naturabidrag till de gemensamma företagens egna operativa verksamheter inom Horisont 2020 (34 %) och av 1,9 miljarder euro i naturabidrag till kompletterande verksamhet utanför de gemensamma företagens arbetsprogram (66 %). De gemensamma företagen är dock inte skyldiga att redovisa naturabidragen till kompletterande verksamhet i årsredovisningen, trots bidragens storlek, och vi har inte mandat att granska dem. Därför kan vi inte uttala oss om deras karaktär, kvalitet och förekomst (Clean Sky, FCH, BBI och Shift2Rail).

² Av detta belopp hade endast omkring 0,2 miljarder euro (20 %) attesterats i slutet av 2017.

28. Vad beträffar BBI påbörjade kommissionen i februari 2017 en ändring av BBI:s inrättandeförordning så att näringslivsmedlemmar även ska kunna lämna sina kontantbidrag på projektnivå. Det finns dock en stor risk för att näringslivsmedlemmarna inte kommer att uppnå minimikontantbidraget till driftskostnader (182,5 miljoner euro) innan programmet upphör.

29. Mer information om det fleråriga budgetgenomförandet finns i de gemensamma företagens årliga verksamhetsrapporter för 2017.

Internkontrollerna av betalningar var överlag ändamålsenliga och höll felprocentsatserna under väsentlighetsgränsen

30. De gemensamma företagen har infört tillförlitliga förfaranden för förhandskontroll som bygger på finansiella och operativa skrivbordsgranskningar. När det gäller mellanliggande betalningar och slutbetalningar inom sjunde ramprogrammet utför oberoende, externa revisionsbyråer som anlitas av de gemensamma företagen efterhandsrevisioner hos stödmottagarna, medan kommissionens gemensamma revisionstjänst ansvarar för efterhandsrevisionen hos stödmottagare när det gäller ersättningsanspråk inom Horisont 2020. Alla gemensamma företag använde dessa nyckelkontroller ändamålsenligt för att bedöma de underliggande betalningstransaktionernas laglighet och korrekthet.

31. Vad beträffar bidragsbetalningar inom sjunde ramprogrammet beräknade och rapporterade alla gemensamma företag (utom Ecsel) procentsatser för kvarstående fel på under 2 % utifrån resultatet av efterhandsrevisionerna i slutet av 2017. Detta bekräftades vid vår egen substansgranskning och genomgången av de externa revisionsbyråernas arbete.

32. När det gäller bidragsbetalningar inom Horisont 2020 kunde endast tre av de sju gemensamma företag som genomför Horisont 2020-projekt (Clean Sky, IMI och Sesar) beräkna och rapportera en felprocent utifrån tillräckliga efterhandsrevisioner som hade utförts av kommissionens gemensamma revisionstjänst. I Sesars fall var procentsatsen för kvarstående fel för betalningar inom Horisont 2020 2,8 %. Men med hänsyn till det ganska låga beloppet för de totala betalningarna inom Horisont 2020 jämfört med det totala beloppet för betalningar inom Sesar 2017 låg den övergripande procentsatsen för kvarstående fel under väsentlighetsgränsen.

33. De återstående gemensamma företagen (FCH, Ecsel, Shift2Rail och BBI) kommer att få de första resultaten av efterhandsrevisionerna 2018, eftersom deras Horisont 2020-projekt ännu befann sig i en tidig genomförandefas 2017 och deras operativa betalningar inom Horisont 2020 till största delen var förfinansieringar.

Det finns fortfarande brister i ramen för internkontroll och övervakning och i upphandlings-, bidrags- och rekryteringsförfarandena

34. I slutet av 2017 hade kommissionen ännu inte gjort de specifika förändringar av sina gemensamma verktyg för förvaltning och övervakning av bidrag från Horisont 2020 som behövs när det gäller behandlingen av de gemensamma företagens naturabidrag. Detta påverkade ramen för internkontroll och övervakning vid fyra gemensamma företag (Clean Sky, IMI, Sesar och Shift2Rail).

35. Flera brister i tillämpningen av normerna för intern kontroll konstaterades vid Ecsel, Sesar och F4E. Vid Ecsel hade undantagsregistret inte förts korrekt. Vid Sesar ledde nyckelpersoners avgång och den höga arbetsbelastning som det resulterade i på ekonomiavdelningen till brister i den finansiella kontrollen. Vid F4E konstaterade vi betydande brister i förfarandena för internkontroll och övervakning när det gällde rekryteringen av en person på en viktig ledningsposition, i uppföljningen av intresseförklaringarna från ledande befattningshavare och i strategierna för intern kommunikation som inte kunde säkerställa att relevant finansiell information av betydelse för årsredovisningen spreds.

36. Vid tre gemensamma företag (Ecsel, Shift2Rail och Sesar) konstaterade vi vissa brister i förvaltningen av upphandlingsförfaranden 2017.

37. I fråga om BBI konstaterades brister i utformningen och förvaltningen av stödansökningsomgången 2016, vilket resulterade i relativt liten täckning (50 %) av ämnesområdena avseende forsknings- och innovationsåtgärder. Inom viktiga forsknings- och innovationsområden finansierades därför inga åtgärder.

De gemensamma företagens förmåga att mobilisera bidrag från privata medlemmar för Horisont 2020

38. Ett av de gemensamma företagens huvudmål och mervärden är att de under sin livstid (10 år) ska mobilisera bidrag från privata näringslivs- och forskningsmedlemmar på sina verksamhetsområden. Som indikator för de gemensamma företagens förmåga att mobilisera bidrag från privata medlemmar använde vi en lägsta hävstångseffekt som beräknats utifrån medlemmarnas bidrag enligt bestämmelserna i respektive gemensamma företags inrättandeförordning³. För att hävstångseffekten ska anses tillräcklig bör minimibidragen från privata medlemmar till de gemensamma företagens verksamhet minst motsvara EU:s kontantbidrag.

39. **Bilaga II** innehåller en översikt över de lägsta hävstångseffekterna för de sju gemensamma företag som genomför verksamhet inom Horisont 2020. Enligt inrättandeförordningarna för tre gemensamma företag (Clean Sky, FCH och BBI) är privata medlemmar inte skyldiga att lämna naturabidrag motsvarande ett minimibelopp till de gemensamma företagens operativa verksamhet. För dessa gemensamma företag beräknades därför endast en lägsta hävstångseffekt som omfattade bidragen till såväl operativ som kompletterande verksamhet.

Kommissionens utvärderingar och de gemensamma företagens handlingsplaner

40. År 2017 slutförde kommissionen de slutliga lagstadgade utvärderingarna av de gemensamma företag som inrättats inom sjunde ramprogrammet (Sesar, IMI, FCH, Clean Sky, Artemis och Eniac) och de preliminära lagstadgade utvärderingarna av de gemensamma företag som inrättats inom Horisont 2020 (Sesar, IMI 2, Clean Sky 2, FCH 2, Ecsel, Shift2Rail och BBI).

41. Utvärderingarna gjordes med bistånd av oberoende experter och gällde de gemensamma företagens resultat med avseende på relevans, effektivitet, ändamålsenlighet,

³ Lägsta hävstångseffekt = de totala minimibidragen från de privata medlemmarna enligt det gemensamma företags inrättandeförordning dividerat med EU:s maximala kontantbidrag till det gemensamma företaget enligt det gemensamma företags inrättandeförordning.

konsekvens och europeiskt mervärde, med en kompletterande analys av öppenhet och insyn samt forskningskvalitet.

42. I oktober 2017 informerade kommissionen Europaparlamentet och rådet om utvärderingsresultaten. Utvärderarna ansåg att de gemensamma företagens resultat på det hela taget var positiva men rekommenderade samtidigt att näringslivets, medlemsstaternas, små och medelstora företags och andra intressenters deltagande borde öka, att samordningen med andra EU-forskningsprogram och nationella forskningsprogram borde förbättras, att de nya medlemsstaternas deltagande borde förbättras, att en resultatmätningssram med centrala resultatindikatorer och möjlighet att utkräva ansvar borde tas fram för att de gemensamma företagens effekter och socioekonomiska nytta ska kunna bedömas bättre samt att spridningen och utnyttjandet av de gemensamma företagens projektresultat borde förbättras.

43. Som svar på rekommendationerna utarbetade varje gemensamt företag en handlingsplan som de började genomföra 2018. Revisionsrätten kommer att följa upp genomförandet av de gemensamma företagens handlingsplaner under sin finansiella revision 2018.

Uppföljning av tidigare års kommentarer

44. De gemensamma företagen hade i de flesta fall vidtagit korrigerande åtgärder för att följa upp kommentarer i våra särskilda årsrapporter från tidigare år. Närmare uppgifter om detta finns i bilagorna till våra rapporter. Vid Ecsel och F4E pågår fortfarande åtgärder för att följa upp tidigare års kommentarer.

Bilaga I**De gemensamma företagens verksamhet, budget och personal**

GEMENSAMT FÖRETAG				Slutlig budget (miljoner euro)		Personal (vid årets slut)	
	Ansvarigt generaldirektorat	Politikområde	Huvudsaklig verksamhet	2017	2016	2017	2016
BBI	GD Forskning och innovation	Forskning	Forskning och utveckling av biobaserade produkter och biobränslen	92	66	20	20
CLEAN SKY	GD Forskning och innovation	Forskning	Forskning och utveckling av flygteknik	244	288	41	41
ECSEL	GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik	Forskning	Forskning och innovation av elektroniska komponenter och system	290	244	29	29
F4E – UTVECKLING AV FUSIONSENERGI	GD Energi	Forskning	Forskning och utveckling av fusionsenergi	865	720	447	415
FCH – BRÄNSLECELLER OCH VÄTGAS	GD Forskning och innovation	Forskning	Forskning och utveckling av bränsleceller och vätgas	199	116	26	26
IMI – INNOVATIVA LÄKEMEDEL	GD Forskning och innovation	Forskning	Farmaceutisk forskning och utveckling av innovativa läkemedel	206	209	49	41
SESAR	GD Transport och rörlighet	Forskning	Forskning och utveckling av flygledningstjänsten	192	157	40	44
SHIFT2RAIL	GD Transport och rörlighet	Forskning	Forskning och utveckling av järnvägssektorn	44	52	19	17
Totalt				2 131	1 852	671	633

Bilaga II**De gemensamma företagens hävstångseffekter (Horisont 2020)**

GEMENSAMT FÖRETAG	Ansvarigt generaldirektorat	Politikområde	Huvudsaklig verksamhet	Hävstångseffekt operativ verksamhet	Hävstångseffekt operativ + kompletterande verksamhet
BBI	GD Forskning och innovation	Forskning	Forskning och utveckling av biobaserade produkter och biobränslen	–	2,8
CLEAN SKY	GD Forskning och innovation	Forskning	Forskning och utveckling av flygteknik	–	1,25
ECSEL	GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik	Forskning	Forskning och innovation av elektroniska komponenter och system	1,42	1,42
FCH – BRÄNSLECELLER OCH VÄTGAS	GD Forskning och innovation	Forskning	Forskning och utveckling av bränsleceller och vätgas	–	0,67
IMI – INNOVATIVA LÄKEMEDEL	GD Forskning och innovation	Forskning	Farmaceutisk forskning och utveckling av innovativa läkemedel	1	1
SESAR	GD Transport och rörlighet	Forskning	Forskning och utveckling av flygledningstjänsten	0,85	0,85
SHIFT2RAIL	GD Transport och rörlighet	Forskning	Forskning och utveckling av järnvägssektorn	0,88	1,18